

Nr. 35

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN DEFENSIE

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 10 juli 2009

Inleiding

Tijdens het algemeen overleg van 10 juni 2009 heb ik toegezegd de Kamer nader te informeren over enkele ontwikkelingen rondom het helikopterproject NH-90. Hierbij voldoe ik aan deze toezegging, waarbij ik in het bijzonder zal ingaan op het voorstel van *NHIndustries* een *NATO Frigate Helicopter* (NFH) te leveren in een tijdelijke configuratie, de *Meaningful Operational Configuration* (MOC).

Achtergrond

Vertragingen in de ontwikkeling van de NH-90 hebben al enkele malen geleid tot uitstel van de aflevering van de eerste NFH. In maart 2008 werd verondersteld dat midden 2009 de eerste Nederlandse NH-90 voor acceptatie zou worden aangeboden. Met de brief van 9 juni 2008 (Kamerstuk 25 928, nr. 28) heb ik de Kamer geïnformeerd over de complicaties bij de kwalificatie, waardoor de planning van midden 2009 voor de levering van de eerste NFH in de eindconfiguratie niet is gehaald.

Zoals onder meer uiteengezet in de achtste jaarrapportage over het project NH-90 en de beantwoording van vragen daarover (Kamerstukken 25 928, nr. 33 en 34) heeft *NHIndustries* voorgesteld enkele helikopters in een tijdelijke configuratie (MOC) te leveren. Daarmee kunnen de gevolgen van de vertraging van de NFH in de eindconfiguratie worden beperkt. De tijdelijke configuratie houdt in dat nog niet is aangetoond dat de helikopters aan alle contractuele specificaties van de eindversie voldoen. Wel kunnen deze helikopters worden gebruikt voor bijvoorbeeld opleiding, training en kustwachttaken. De helikopters in de tijdelijke configuratie zullen in dit voorstel vanaf eind 2009 voor acceptatie worden aangeboden. *NHIndustries* denkt Nederland de eerste volledig gekwalificeerde NFH in het derde kwartaal van 2011 voor acceptatie te kunnen aanbieden.

Stand van zaken

In de tweede helft van 2008 is tussen de landen van de *NATO Helicopter Management Organization* (Nahemo) overeenstemming bereikt over de gewenste ontwikkeling van de MOC. Vervolgens is de *NATO Helicopter Management Agency* (Nahema) gesprekken begonnen met *NHIndustries* over de voorwaarden waarop de landen willen ingaan op het MOC-voorstel. Deze gesprekken zijn nog steeds gaande en betreffen onder meer het leveringschema en de configuratie van de helikopter en de hieraan verbonden operationele prestaties. De hieruit voortkomende afspraken zullen worden verwerkt in een aanpassing van het productiecontract. Dit moet gebeuren voor de levering van de eerste NFH in de tijdelijke configuratie die is voorzien voor december 2009. Tot die tijd gelden de bepalingen van het oorspronkelijke contract.

In de antwoorden op de vragen over de achtste jaarrapportage NH-90 ben ik al ingegaan op de gesprekken met de industrie, over de contractuele uitwerking voor de radarverbetering en de gewichtsbeparende maatregelen. Met *NHIndustries* is inmiddels overeengekomen dat in de aanpassing van het productiecontract, naast de tijdelijke configuratie, ook de radarverbetering en de herstelmaatregelen voor de operationele prestaties als gevolg van het verhoogde gewicht worden opgenomen.

Over het verhoogde gewicht en de gevolgen daarvan voor de operationele prestaties als onderdeel van de MOC-aanpassingen zijn nog gesprekken gaande. Vlak voor het algemeen overleg van 10 juni jl. is hierover een bijeenkomst geweest van Nahema en *NHIndustries*. Dit gesprek leidde niet tot overeenstemming waardoor ik tijdens dit algemeen overleg nog geen onderhandelingsresultaat over de MOC voor de NFH kon melden.

Momenteel hebben opnieuw besprekingen plaats. Nahema en *NHIndustries* verwachten op korte termijn wel een resultaat, met als uitgangspunt dat *NHIndustries* vanaf eind 2009 aan Nederland eerst zeven helikopters in een tijdelijke configuratie levert. De achtste helikopter, die in de zomer van 2011 voor acceptatie zal worden aangeboden, zal de eerste gekwalificeerde Nederlandse NFH-helikopter zijn. Nog steeds geldt als uitgangspunt dat de MOC-aanpak voor de Nahemo-landen niet mag leiden tot extra kosten

Ten slotte

Hoewel de besprekingen met *NHIndustries* nog gaande zijn, bereidt Defensie zich al intensief voor op de komst van de eerste NFH in de tijdelijke MOC-configuratie eind dit jaar. De theorieopleidingen voor het technische en het vliegende personeel zijn in maart jl. begonnen bij Agusta-Westland in Italië. De belangrijkste theoretische modules voor het technische personeel zijn voltooid en intussen is men begonnen met de praktijkmodules die tot het einde van dit jaar zullen duren. Het vliegende personeel heeft de theorie voor de «typeconversie» voltooid en heeft zich in Italië en Frankrijk voorbereid op de oefenvluchten. De eerste oefenvluchten vanaf het Maritiem Vliegkamp De Kooy zijn begin juli jl. uitgevoerd, met een door *NHIndustries* beschikbaar gestelde NH-90. Na deze voorbereidingen zal het personeel gereed zijn wanneer de eerste NFH eind 2009 door *NHIndustries* voor acceptatie wordt aangeboden. De verwachting is dat in het eerste kwartaal van 2010 kan worden begonnen

met opleidingen en trainingen in eigen beheer. Vervolgens zal een begin worden gemaakt met de overname van de waltaken van de Lynx-helikopters.

De staatssecretaris van Defensie,
J. G. de Vries